

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/481/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113215910
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Zdenka Zamecová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2113215910.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Zdenkou Zamecovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Karadžičova 8, Bratislava, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, Bratislava, proti odporcovi: V. Š., I. XX.XX.XXXX, naposl. bytom M. X, G., t.č. na neznámom mieste, zastúpený v tomto konaní opatrovníčkou F. Z., pracovníčkou tunajšieho súdu, o zaplatenie 140,59 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 92,79 €, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 12,01 € od 12.06.2010 do zaplatenia, zo sumy 52,18 € od 12.08.2010 do zaplatenia, zo sumy 28,60 € od 12.07.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania spolu v sume 75,08 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd návrh v časti istiny v sume 47,80 € zamietá.

Súd zrušuje platobný rozkaz vydaný tunajším súdom zo dňa 18.07.2013, č.k. 16Ro/112/2013-25.

odôvodnenie:

Dňa 10.06.2013 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 140,59 € s príslušenstvom.

Návrh odôvodnil tým, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu, na základe ktorej využíval služby poskytované mu právnym predchodcom navrhovateľa, pričom sa zaviazal za ne platiť riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou odporcu bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 47,80 €, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je odporca sankcionovaný za to, že nespĺnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky.

V priebehu konania navrhovateľ doručil na tunajší súd písomné vyjadrenie zo dňa 06.12.2013, v ktorom uvádza, že zmluvná pokuta dojednaná medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola dojednaná platne v súlade s ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka, bola dojednaná písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym. Uvedol, že zo

žiadneho právneho predpisu nevyplýva zákaz dojednanja zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom upraveným zákonom a nárok na jej zaplatenie vznikol z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností odporcom, konkrétne neplatenie dohodnutej ceny za poskytnuté využité služby a porušenie záväzku doby viazanosti. Pre prípad argumentácie súdu nevyváženosťou práv a povinností pri zjednaní zmluvnej pokuty považoval za potrebné zdôrazniť, že právny predchodca navrhovateľa si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o pripojení plnil riadne a včas, odporcovi požadované služby riadne v zmysle zmluvných dojednaní sprístupnil, odporca však svoj záväzok doby viazanosti 24 mesiacov preukázateľne porušil. Navyiac právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi benefit v podobe dvojnásobného počtu voľných minút pre príslušný program Služieb počas 24 mesiacov nasledujúcich po uzavretí dodatku bližšie špecifikovaný v ust. čl. 1 písm. d) dodatku k zmluve o pripojení, čomu zodpovedal protizáväzok v podobe 24 mesačnej doby viazanosti, ktorý odporca preukázateľne porušil.

Uvedol, že cieľom dojednanej zmluvnej pokuty nie je dosiahnuť finančné plnenie od dlžníka, ale prinútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie plniť si svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce zo vzťahu založeného zmluvou o pripojení. Zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody a právo na jej zaplatenie vznikne veriteľovi a j v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za len posledný mesiac doby jeho viazanosti. Tiež nezaplatenie ani len minimálnej časti z fakturovanej ceny za služby malo za následok vznik povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu, ktorú v takomto prípade nie je možné označiť za neprimeranú pri náležitom a riadnom posúdení všetkých okolností, ktoré viedli právneho predchodcu navrhovateľa k vyúčtovaniu zmluvnej pokuty - poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vedené od sp. zn. 9Co/31/2012.

Súd nariadil vo veci pojednávanie, pojednával v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý svoju neprítomnosť písomne ospravedlnil. Navrhovateľ bol písomne poučený, že všetky dôkazy a skutočnosti na preukázanie svojich tvrdení musí predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd 120 ods. 4 O.s.p).

Opatrovníčka ustanovená pre toto konanie odporcovi navrhla, aby súd rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, najmä Zmluvou o pripojení zo dňa 16.04.2010, Dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 16.04.2010, faktúrami a prehľadmi poplatkov č.l. 7-16, č. l. 6,7,8 a 9 Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko a. s. , zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 03.10.2012 uzatvorenou medzi Slovak Telekom a.s. a navrhovateľom a zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca uzatvoril Zmluvu o pripojení dňa 16.04.2010 s právnym predchodcom navrhovateľa so spoločnosťou T-Mobile Slovensko a.s., prevzal 1 ks mikroprocesorovej karty - SIM karty. Odporca uzatvorila Dodatok k tejto Zmluve o pripojení dňa 16.04.2010, na základe ktorého dodatku sa zaviazal navrhovateľ odporcovi poskytovať služby, pričom týmto dodatkom bola dohodnutá doba viazanosti na dobu 24 mesiacov s tým, že pokiaľ dôjde k porušeniu doby viazanosti, má navrhovateľ nárok na zmluvnú pokutu vo výške 47,80 €. Z jednotlivých faktúr súd zistil, že odporca nezaplatil navrhovateľovi poskytnuté služby vyúčtované jednotlivými faktúrami, napriek tomu, že faktúry sú už splatné, tieto služby neuhradila navrhovateľovi v celkovej výške 92,79 €.

Z obsahu spisu súd zistil, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť Slovak Telecom a.s. so sídlom Karadžičova 10, Bratislava ako postupca, postúpil predmetnú pohľadávku na spoločnosť Intrum Justitia

Slovakia, s.r.o. Karadžisečova 8, Bratislava, na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 03.10.2012.

Zmluvné podmienky upravené touto účastníkmi uzavretou zmluvou, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej, nemôžu zhoršiť zmluvné postavenie spotrebiteľa nad rámec práv a povinností, ktoré upravuje Občiansky zákonník.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona č. 610/2003 Z. z., o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa

tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.1.2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh o zaplatenie sumy 140,59 € s príslušenstvom je podaný dôvodne len sčasti a to čo do sumy 92,79 €, ktorá suma predstavuje hovorné. Účastníci konania platne uzavreli zmluvu, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a ako taká nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - tzv. neprijateľné podmienky. Súd má za to, že nárok na zaplatenie ceny poskytnutých telekomunikačných služieb je odôvodnený, je v súlade so zákonom, odporcovi boli právnym predchodcom navrhovateľa poskytované telekomunikačné služby a za obdobie za ktoré nezaplatil riadne dohodnutú cenu, čím sa dostal do omeškania od splatnosti jednotlivých faktúr, preto v tejto časti súd návrhu vyhovel a navrhovateľovi priznal i príslušný úrok z omeškania, ktorý bol uplatnený v súlade so zákonom a príslušným vykonávacím predpisom.

Nesúlad so zákonom však súd videl v dohodnutej zmluvnej pokute. Zmluvná pokuta je stanovená paušálnou sumou a nemení sa v závislosti od dĺžky doby zostávajúcej do skončenia doby viazanosti. Jej suma je rovnaká bez ohľadu na to, či spotrebiteľ nezaplatil mobilnému operátorovi ani jednu platbu za poskytnuté služby, alebo či platil za poskytnuté služby riadne a včas po dobu napr. 23 mesiacov z celkových 24 mesiacov. V jednom i druhom prípade je spotrebiteľ vždy povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ dobu riadneho platenia za poskytnuté služby pri uplatňovaní nárokov na zaplatenie zmluvných pokút žiadnym spôsobom nezohľadňuje a ani vo svojom návrhu žiadnym spôsobom nezdôvodnil uplatnenie zmluvných pokút, pričom preukázal uzatvorenie len jedného Dodatku k Zmluve o pripojení, v ktorom bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 47,80 €. Podľa názoru súdu, zmluvná pokuta tak, ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinností odporkyne (ako aj každého iného spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť. Preto súd žalobu v časti zaplatenia zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež skutočnosť, že v obdobnom prípade (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napr. Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod spisovou značkou sp. zn. 4C 163/2011 (kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty), pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý. Prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bola v inom konaní právoplatne vyhlásená za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobhájil, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konania vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/23/2010 a 17C 112/2010. Súd má za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53a O.s.p.) návrhu v časti týkajúcej sa zmluvných pokút spolu s príslušenstvom vyhovieť.

Z uvedených dôvodov súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 92,79 € za poskytnuté služby navrhovateľom a vo zvyšku - ohľadne uplatňovanej zmluvnej pokuty súd návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 173 ods. 2 veta tretia Občianskeho súdneho poriadku, súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí. Súd v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia zrušil vydaný platobný rozkaz.

V zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. súd priznal navrhovateľovi, ktorý mal vo veci prevažný úspech, náhradu trov konania spolu v sume 75,08 €, ktorá suma pozostáva zo sumy 16,50 € za zaplatený súdny poplatok a zo sumy 58,58 €, ktorá sumy predstavuje trovy právneho zastúpenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.